

Роль Гелени Модлевської у виставі «Варшавська мелодія» Ада Роговцева зіграла понад 700 разів.

1981 р. актриса була удостоєна Шевченківської премії за ролі Раневської («Вишневый сад» А.Чехова), Надії («Хозяйка» М.Гараяевой), Лесі Українки («Надеяться» Ю.Щербака). 2007 р. Аді Роговцевій присвоєно звання «Герой України».

СТЕПАН ПЕТРОВИЧ ВЕЛИКДАН ЯК ПРОДОВЖУВАЧ СІМЕЙНОЇ СПРАВИ...

Чумак Н.Ю., *головний зберігач фондів*

Конотопський міський краєзнавчий музей ім. О. М. Лазаревського

Історія розвитку бджільництва в Україні тісно пов'язана з іменем видатного бджоляра першої половини ХІХ ст. Петра Івановича Прокоповича. Зокрема маємо низку публікацій про славетну «Школу бджолярства», започатковану П. Прокоповичем, яка набула великої популярності, оскільки являла собою приклад вдалого поєднання вивчення теорії з практичним навчанням. У 1837 р. у своїх звітах П. Прокопович подав більш детальні дані про своїх помічників, які допомагали йому у господарстві та на пасіках.

Одним з таких помічників був учень і син Петра Прокоповича – Степан Великдан. Імовірно, його прізвище пішло від батька Петра Прокоповича – Іоанна Прокоповича, який був священиком в с. Митченках. Через надміру високий зріст його називали «великданом».

Народився Степан Петрович Великдан 14 липня 1819 р. в с. Митченках, що на Конотопщині. У 1837 р. П. Прокопович склав заповіт щодо Школи, рекомендувавши своїм наступником свого сина – Степана Великдана. Про це Прокопович писав: «Великдан составляет при школе такое лицо, без которого при моей старости она более существовать не может, и потому я сделал распоряжение, чтобы на случай моей смерти, он мог докончить обучение наличных учеников, а если будет угодно Московскому обществу сельского хозяйства, - позволить ему, по моей смерти, продолжать существование школы пчеловодства для общей пользы...» [3].

Після смерті Прокоповича школа та все її господарство перейшли до С. Великдана. У 1878 р. Школа завдяки С. Великдану

відсвяткувала свій 50-річний ювілей. Науковці, які досліджували справу П. Прокоповича, зазначали, що окрім усієї роботи, що була на пасіці, С. Великдану належить більше 50 статей, повідомлень та кореспонденцій з пасічництва.

Під ретельним наглядом С. Великдана Школа проіснувала до 1879 р. Та, на жаль, наприкінці 1879 р. від водянки несподівано помирає Степан Петрович. Оскільки він не встиг залишити заповіт щодо успадкування нерухомої маєтності й господарства, включаючи пасіку, усе залишилося без нагляду, а Школу закрили.

У своєму житті С. Великдан мав кохану жінку – Марію Малиновську та двох синів – Федора та Івана, які були народжені позашлюбно, і за законами того часу не мали права на спадкування. Майно Школи було розграбоване. За однією з версій становищем, яке склалося після смерті С. Великдана, скористалася купчиха Шереметова та ніжинський присяжний Мезенцев. Останній, не роздумуючи, подав до суду на повернення грошей, які Великдан, нібито позичав у нього, надавши вексель С. Великдана на 11 тисяч карбованців з нечуваними відсотками. За іншою версією, все рухоме й нерухоме майно Школи було описане, а потім розпродане з торгів. Щодо вуликів, то поки йшла довга судова тяганина, син Федір почав спішно розпродувати все батькове майно: бібліотеку, вулики, рукописи П. Прокоповича. І тільки через рік з Чернігова приїхав чиновник, який офіційно закрити Школу, а учням наказав розійтись. Лише згодом, відбувся аукціон, на якому конотопський єврей-промисловець Юдович придбав собі рештки пасіки із землею й перетворив маєтність на вигін для худоби.

Так загинула школа та пасіки зі світовим ім'ям, а корисна діяльність її засновника була приречена на забуття...

1. Голіцин Я.С. П.И. Прокопович / Я.С. Голіцин // Пчеловодство. – 1950. – №3. – С.7-8.

2. Историко-статистическое описание Черниговской епархии. – Чергигов, 1874. – Т. 6. – С. 367 – 376.

3. Луців О.П. Прокопович - засновник першої української національної школи бджолярів / О.П. Луців // Український пасічник. – 1995. – № 6. – С.14-15.

4. Петров С. Петро Прокопович. 1925 р. / С. Петров // Архів Конотопського міського краєзнавчого музею ім. О.М. Лазаревського.

5. Скуратівський В. Геніальність П. Прокоповича / В. Скуратівський // Берегиня. – 2004. – № 4. – С.54-57.
6. Терещенко А.К. Школа бджільництва Прокоповича.1928 р. / А.К. Терещенко // Архів Конотопського міського краєзнавчого музею ім. О.М. Лазаревського.

TERRA INCOGNITA МУЗЕЙНОЇ СПРАВИ

Метла В.А., директор Конотопського міського краєзнавчого музею ім. О.М. Лазаревського

Музей, як культурно-освітній та науково-дослідний заклад, призначений для вивчення, збереження та використання пам'яток природи, матеріальної та духовної культури, а також привернення громадян до надбань національної й світової історико-культурної спадщини. Як соціальний інститут, музей має свою аудиторію, яка складається з групових та індивідуальних відвідувачів. Саме завдяки останнім можна визначити мотиваційну складову відвідування музейного закладу. Це необхідно для визначення інтересів аудиторії, а значить і покращення роботи музейного закладу з орієнтуванням на зацікавленість відвідувача, а також дозволить коригувати цілі та методи професійної музейної роботи.

З цією метою була розроблена анкета, яка містила дев'ять запитань: вісім основних, на які було запропоновано варіанти відповіді, і одне відкрите питання, де респондент мав надати пропозиції, побажання та зауваження щодо роботи музею. З метою підвищення достовірності відповідей, анкетування проводилось анонімно. У липні-вересні 2010 р. було проанкетовано 250 осіб, які індивідуально відвідали музей. У результаті було виявлено, що кількість індивідуальних відвідувачів музею невисока, проте зростає інтерес до музейних виставок. Отже, існує потреба щодо визначення попиту та зацікавлень населення, власне тому і було включене відкрите питання анкети.

Становить інтерес те, що 50 % опитаних не є місцевими жителями, проте 1/3 з них до музею приходять не вперше, що говорить про стабільний інтерес відвідувача. Самостійно прийняли рішення відвідати музей 56 % опитаних; 44 % – за рекомендацією родичів та друзів.